

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Candela Evangelica

Landsberg, Johannes Justus

[Köln], 1526

VD16 J 1187

Illustratum secundum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34415

craciones, orationes, postulationes, z gratiarum actio-
nes. I. Tim. 2. Et innumeris vicibus petit a fidelibus
pro se orare mortalibus, quoties putamus hoc
feruentius in suis orationibus postulasse ab immor-
talibus? Itē, cum deus cui propriū est misereri, vel-
let veniam prestare amicis Job, noluit tñ hanc da-
renisi mediantibus orationibus Job, dicens ad Eli-
phas Themanitē: Frater est furor meus in te, z in du-
os amicos tuos zc. Itē igit ad seruum meum Job,
z offerte pro vobis sacrificium, Job aut seruus me-
us orabit pro vobis. faciem eius suscipiā, vt nō vo-
bis imputetur stultitia, Job ultimo cap. Ergo p me-
rita viuentium vult deus nostri misereri, quanto ma-
gis sanctorum secum regnantium, sicut dominus Je-
sus Christus iam regnans interpellat pro nobis?

Illustratum secundum.

Assertio purgatorii contra hereticos.

Continuemus vsum candelę nostre adhuc ardē-
tis z lucentis, z inquiramus vt inueniamus in tene-
bris latens animarum purgatoriū. Esse hoc purgato-
rium certissime scitur ex auctoritate vniuersalis eccle-
sie, quā qui negat Christianus non est, de q̄ z de au-
toritate eccleie z obedientia sibi debita iā sufficiēter
dictum est. Cum negante hoc non est disputandum,
nisi per ignem, qui applicitus tali, posset eum etiam
in hac vita ab heresi purgare z docere p̄ experiētiā
q̄ ignis purgat. Superius dixim⁹ de corpore mysti-
co eccleie, z capite ei⁹ Christo, z spū q̄ viuit zc. Igit̄
omnes fideles sunt vnū, z ad vnū p̄petuum tendūt,
sicut innuit dñs Iesus, orans deum patrem pro suis
discipulis, z pro eis qui credituri erant per x̄bū eo-
rum dicens, vt omnes vnū sint, sicut tu pater in me,
z ego in te, vt z ipsi in nobis vnū sint. Et post pau-
ca: vt sint vnū, sicut z nos vnū sum⁹, ego in eis, z tu
in me, vt sint consummati in vnū, Joh. 17. Ideo
ap̄ls fideles monet, Ephe. 4. dicens: Soliciti sitis
seruare vnitatem spiritus (scz Christi) in vinculo pa-
cis, vnū corpus z vnus spūs, sicut vocati estis in

*Purgato-
rium*

vnū sum⁹

dere &c. Et in datione legis dei, ipse dñs summū sacerdotem, ordinemq; sacerdotum & cleri instituit, ut patet Exo. 28. et in aliis libris Moysi. In nouo q̄q; testamento Christus domin⁹ apostolos episcopos, & inter eos p̄cipem & caput om̄ium vicarium suum instituit, dicens Joha. I. Petro: Tu vocaberis Cephas. i. caput vel capitane⁹, qđ idem sonat: quia nō potest cōitas v̄l minima esse v̄l regi sine capite. Alios vero discipulos in ministros ecclesiarū Christus dominus ordinauit. Simili mō Paulus ap̄ls per diuersas ecclesias episcopos & diacones institui mandauit. Et sc̄tus Dionysius ad similitudinem celestis ecclesiasticā hierarchiā descripsit. Quos sacros ordines ab initio nascēs ecclesia a Ch̄o dño primū, de inde ab ap̄lis institutos conseruat. Et nunc hos pestilentes quidam & prophani (quasi quid contra spiritum sanctum possent) nitunt̄ diuellere. Et nedunt clerum, v̄z & omnem religionē conantur extingūē, dicentes religionē esse institutionem humanam. Dicat qui huiusmodi est, quid vnq; diuinitus institūtū est, quod non per hominem deductum est, id tamen non homini sed deo attribuit. Scripserunt prophete prophetias, scripserunt historias sacras, & euangeliste scripserunt euangeliū. Hi om̄es v̄tq; homines fuerunt. Sed audi apostolum Petrū. 2. Pe. I. Disprophetia scripture pp̄ria interpretatione non fit. Non em̄ voluntate humana allata est aliquando prophetia, sed spiritu sancto inspirati, locuti sunt sancti dei homines. Eodē modo spiritu sancto inspirati in principio nascētis ecclesie, instituerūt primū in Ierosolymis apostoli, vt viuerēt in cōmuni, nihil proprium possidentes. Vendeabant em̄ omnes possessiones suas, & pretium posuerunt ante pedes apostolorum, vt patet Act. 4. Secūdo, sub sancto Atharaco euangelista in Alexandria viuebant eodem ritu, sed austeriore in desertis Aegypti, vt testatur Philo disertissimus. Hunc viuendi modum spiritus sanctus approbavit, fictos in eo subitanea morte ple-

Vetus Testa

Novo Testa

1°

2°

vna spe vocationis vestre, vnus dñs, vna fides, vnu
baptisma, vnus deus z pater oim, qui super oēs est,
z p oia z in oibus nobis. Qui. I. Cor. Io. dicit, vnus
panis et vnum corpus multi sumus, oēs qui de vno
pane z vno calice participamus. Ad quam vnitatē
etiam antiquos sub veteri lege p̄tinere insinuat di-
cens ibidē: Omnes in Moyse baptizati sunt in nu-
be z in mari. Et oēs eandem escam spiritalem man-
ducauerūt, z omnes eundem potum spiritalem bibe-
runt, bibebant autē de spiritali consequente eos pe-
tra, petra autē erat Christus: Hec ibid. Propter hāc
vnitatem mēbroꝝ Christi militantium z triumphā-
tium, vno spiritu viuentium sub vno capite, influen-
te eundē suum spiritum (qđ est Christus) ex quo to-
tum corpus compactum est, z p̄nexum per oēm iun-
cturam subministrationis corporis zc. fit, vt dicitur
Ephesioꝝ. 4. vt vnum mēbroꝝ cōmunicet alteri bo-
num quod habet a Christo. Et qm̄ defuncti (qui non *Defuncti*
sunt separati a Christo per damnationis sententiā)
sunt mēbra Christi, sicut viui, ideo ipsi pro sua ne-
cessitate recipiunt hanc cōmunionem vel communi-
cationem sicut viui. vñ etiam pōt omnis incorpora-
tus Christo z viuens dicere illud psalmi. IIS. Pater *pater p̄b*
pater ego sum omnium timentiu te, z custodientiu
mandata tua. Cum enim de communi cursu morien-
tes, secum deferant debita peccatorum nondum ex-
piata, ita quod ad ingressum regni habētur indigni
z inepti, vbi nihil coiunctū intrabit, apoc. 21. sed
solū mundum, z scđm suum modū perfectū (non em̄
omnes beati erūt equaliter perfecti) Accirco neces-
se ē ponere locū z tps vbi mēbra Christi purgan-
tur. Respiciatur diuersa cōditio morientiu, z de ne- *De vitate*
cessitate ponendi, purgatorij dubiū nullum mane-
bit. Non em̄ iustum est, qđ peccator vix iustus z val-
de imperfectus, equalē ingressum z eiusdē facilitatē
habeat cū iusto magno, vel omnino sancto z p̄fecto.
Accirco tā in veteri lege q̄ in noua, purgatorij est *Purgatio*
creditum. Nam z pagani pro defunctis oblationes

pro suis fecerūt demonibus, vt anime suoz mltius
tractarentur. Eminentes v̄o personas dicebāt in de
os translatos. Et Quis isti errabant (quia ceci erāt,
z a lumie fidei alieni) tñ natura dictauit q̄ meliores
bene haberent, mali v̄o male, mediocres mediocri
ter, quasi post melius habituri. Quia em̄ nescit ho
mo vtr̄ amore an odio dignus sit, sed omnia in futu
rum seruantur incerta, eo q̄ vniuersa eque eueniant
iusto z impio, bono z malo, mūdo z immūdo, immo
lanti victimas z sacrificiū p̄temnenti. ecclesiast̄. 9.
Accirco cum metu z luctu sanctor̄ corpora sepelies
rūt, Abraham Saram, gen̄. 23. Isaac z Ismael. Ab
raham. gen̄. 25. Jacob z Esau Isaac, gen̄. 35.
Joseph Jacob, gen̄. vltimo. Filij Israhel fleuerunt
Aron, Num̄. 20. Fidem ipsi Moysen, Deut. 34.
Similia facta sunt ceter̄ patriarchis et prophetis.
Idipsum facere parentibus docuit Tobias filium
suum, Tobie. 4. z vltimo. Item ppl̄s dei fleuit Iu
dith, Judith vltimo. Non tñ dicimus assertiue q̄ p̄
fati in purgatoriū descenderunt. Et. 2. Machabeo
rum. 12. narrat, quō Judas Machabeus misit duo
decim milia drachmas argenti Hierosolymam offer
ri pro pctis mortuoz. Sed dicet aliquis, liber Ma
chabeoz est apocryphus. Nihil refert q̄ nō habes
tur in canone hereticoz z Judeoz, cum ab ecclesia
inter diuinor̄ voluminū annotet̄ historias. Christi
ani recipiunt ethnicorum z paganorum historias, z
q̄re non ecclesiasticas, z scripta q̄bus vtit̄ in diuinis
officijs m̄r̄ oīm Christianoz ecclia. Manifestū est
ex hoc libro, q̄ fideles orabāt pro mortuis. Et hodi
erno tpe (more pat̄ suoz imitantes) orant p̄ mortu
is. Est ordo in reb̄ creat̄ oib̄, vt supra dictū ē. In
apoc. Joh̄. 21. z in Eze. 28. describūt lapides p̄tiosi
in ordine suo, ceteri lapides habent etiā in p̄tio suo,
valde different, z tñ sunt oēs lapides. Sic etiā i scri
ptis z libris atq; doctrinis est ordo. Euangeliū est in
p̄tio maximo, post hoc scripta ap̄toz, post illa vero
vetus testamentum, in differentia tñ magna. Dices

End in

In veteri
lege

Ordo
lapidibz

In libris

re autē q̄ exequie prefate, z cetera id genus omnia, fie-
bant z fiunt solum propter pōpam vel solatia uiuo-
rum, absurdissimum z vanissimū est, q̄ nōnulla sup-
flua fiunt in solatium uiuorū tantū. Principaliter au-
tem fiebant z fieri debent pro expiatione defuncto-
rum. Unde in eis fiebāt preces z eleemosyne, vt pa-
tet Tobie. 4. vbi dicitur a patre ad filium: Panem
tuum z vinum tuum super sepulturam iusti cōstitue
z c. vt videlicet pauperes alerentur, z pro defuncto
orarent. Hec s̄suetudo seruatur vsq; in hodiernū di-
em. Et in euangelio habet Luc. 8. quomodo prouoca-
bant viuentes per instrumenta musicalia ad lame-
tum, quatinus incitati ad passionem, ad p̄unctio-
nem, et ad deuotionem, orarent attente pro mortuo.
Si em̄ hoc non intendebat, nec orationes lugubres
ad illum finem fiebant, q̄d erat lugere nisi insanire?
Melius fuisset vt per instrumenta musicalia popu-
lus z parentes ad consolationem z letitiam prouoca-
rentur, ne tristarent gratis, cum tristitia noceat plu-
rimum, z sc̄dm scripturam longe pellenda cēseatur,
Ecclesiastici. 30. Notandum est etiam illud q̄d pro-
bat purgatorium esse: Nō seruatur exequie nisi pro
his, qui religioso timore putant in purgatorio deti-
neri. Unde Dauid q̄ n̄rebat orationibus z lamētis
puerū (quem genuerat) in vita p̄seruare, audita mors
te eius, cessauit a precibus z luctu, nec pro puero de-
precatus est, aut exequias fecit, eo q̄ puer non ege-
bat, sed Absolon defleuit, z Abner exequias fecit. Cū
apud Parisios q̄dam doctor solennis defunctus, in-
ter exequiarū solennia primo se accusatū, sc̄do se iudi-
catum, tertio se p̄determinatū exclamasset, non exequi-
as vel orationes p̄secuti sunt, sed indignantes eidē
ecclesiastici, in sterquilino eum sepelierunt: nec ipsi,
sed sibiipsis timuerūt, z super seipsostristati sunt.
Ab illo facto dicit̄ ordo Cartusiensium sumpsisse ex-
ordiū. Cum martyrem Thomā Lantuariensem lu-
gerent clerici, cantantes carmen lugubre in introitu
misse defunctorū, astiterūt illis duo angeli, officium

exequie

purga

Dauid

exequias

(E)

de vno martyre decātes. Hec stupēda facta (quorū tamen similitum infinitus est numerus) satis manifestant, defunctorū officium pro his qui religioso timore putant esse in purgatorio, exolui solere.

Illustratum Tertium.

Quid vero Paulus apostolus de purgatorio sentiat, ex eius epistol. I. ad Corint. 3. audiamus. Dicit sic: Fundamētum aliud nemo potest ponere, preter id quod positum est, quod est Christus Jesus. Si autē quis superedificat supra fundamētum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fenum, stipulā, vniuscuiusq; opus manifestum erit. Dies enim dñi declarabit (i. dies mortis, quia qualis in illa quis inuentus fuerit, talis in nouissimo iudicabitur) sequit:

opus & habitus
Quia in igne reuelabitur, (hic est ignis purgatorii) sequitur: Et vniuscuiusq; op⁹ quale sit, ignis probabit. Si cuius opus manserit, quod superedificauerit, mercedem accipiet. (ecce merces pro opere merito) Si cuius opus arserit, detrimentum patietur. Ipse autē saluus erit, sic tamen quasi per ignē. Hec ibidem. Etiam diues epulo suffragium petēs, licet frustra, indicauit satis, mortuos per merita sanctorū in patria, posse iuari in penis. Et illud dicitur purgatorium.

Illustratum Quartum.

Impii dicūt, non esse purgatorium, propria presumptione, nulla auctoritate suffulti, contra vniuersalis ecclesie atq; sanctorū dei sententiā et auctoritatē, vt deleant omnem religionem: quasi fideles non indigeant sacerdotibus et religiosis, pro mortuis et sacrificiū et preces deo oblatoris, immo dicunt per se ipsos omnia posse, nec indigere sacerdotū officio, cū ipsimet sint sacerdotes ad pficiēdam eucharistiam, et ad ministranda necessaria sacramenta. Quanta ē hec impietas: quis sufficienter exprimet. Ab exordio mūdi semp sacerdotiū in pretio extitit. Unde dicitur Genes. 42. quod Joseph emit terram Aegypti, preter terram sacerdotū. Sacerdotes em̄ nutriebāt ex horreis publicis, et non cogebant terras suas v̄s